

Bruksela, 4 czerwca 2021 r.
(OR. en)

9314/21

SOC 364
EMPL 271
EDUC 218
SAN 341
ECOFIN 549

NOTA

Od:	Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Europejski semestr b) Opinia Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej na temat wniosku Komisji dotyczącego zmienionej tablicy wyników zawierającej wskaźniki społeczne – Zatwierdzenie

Delegacje otrzymują w załączeniu wyżej wspomniany dokument, tak by mogła go zatwierdzić Rada (EPSCO) w dniu 14 czerwca 2021 r.

Opinia Komitetu Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej na temat wniosku Komisji dotyczącego zmienionej tablicy wyników zawierającej wskaźniki społeczne

1. 4 marca 2021 r. Komisja Europejska opublikowała komunikat pt. „Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych”¹, w którym przedstawiła konkretne działania na rzecz dalszego wdrażania zasad filaru² w ramach wspólnych wysiłków państw członkowskich i UE. Plan działania zawiera również propozycję zmiany tablicy wyników zawierającej wskaźniki społeczne (tablicy wskaźników społecznych) poprzez aktualizację istniejącego zestawu wskaźników, tak aby umożliwić monitorowanie postępów we wdrażaniu filaru w sposób bardziej kompleksowy. Na nieformalnym posiedzeniu 8 maja 2021 r. szefowie państw i rządów Unii uzgodnili deklarację z Porto, w której odniesiono się również do planu działania Komisji dotyczącego wdrażania filaru, i z zadowoleniem przyjęli zmienioną tablicę wskaźników społecznych, którą zaproponowano w tym dokumencie.
2. Na posiedzeniach 11 i 12 marca 2021 r. Komitet ds. Zatrudnienia (EMCO) i Komitet Ochrony Socjalnej (SPC) upoważniły swoje odpowiednie grupy ds. wskaźników do przeanalizowania wniosku w sprawie zmiany istniejącej tablicy wskaźników społecznych i do przedstawienia komitetom w maju sprawozdania ze swoich ustaleń. Grupy ds. wskaźników szczegółowo omówiły wniosek Komisji na kilku specjalnych posiedzeniach w okresie od marca do połowy maja³, po czym przewodniczący grup ds. wskaźników wspólnie przedstawili komitetom sprawozdania z wyników dyskusji.
3. Na podstawie ustaleń przedstawionych przez grupy ds. wskaźników komitety opracowały wspólną opinię w sprawie wniosku dotyczącego zmienionej tablicy wskaźników społecznych, jak opisano poniżej i w załączniku, która na obecnym etapie koncentruje się na głównych wskaźnikach określonych we wniosku Komisji.

¹ Dok. ST 6649/21 + ADD 1-2

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32016Q0512%2801%29>

³ Zasięgnięto opinii komisji EDUC w sprawie wskaźników związanych z kształceniem, uczeniem się i szkoleniem.

4. Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej przyjmują do wiadomości wnioski Komisji dotyczący zmienionej tablicy wskaźników społecznych i z zadowoleniem przyjmują fakt, że prace nad sfinalizowaniem tej zmiany mają być prowadzone we współpracy z tymi dwoma komitetami. Popierają cel, którym jest usprawnienie monitorowania i oceny sytuacji społecznej i sytuacji w zakresie zatrudnienia w całej Unii w sposób zintegrowany i bardziej zauważalny.
5. Na obecnym etapie komitety zgadzają się na włączenie proponowanych nowych głównych wskaźników do tablicy wskaźników społecznych obok wskaźników istniejących, jak wskazano we wniosku Komisji, by je wykorzystać we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu, z uwzględnieniem wymaganych wyjaśnień dotyczących ich definicji i wykorzystania, jak wyszczególniono w załączniku. Obejmuje to również, w razie potrzeby, dodatkowe wyjaśnienia dotyczące oceny kilku istniejących wskaźników. W przypadku gdy w odniesieniu do konkretnej zasady nie jest jeszcze dostępny żaden główny wskaźnik, podjęte zostaną dalsze prace, by uwzględnione zostały wszystkie zasady filaru.
6. Należy jeszcze omówić ewentualne włączenie wskaźników dodatkowych do tablicy wskaźników społecznych, co również zaproponowała Komisja w celu uzupełnienia analizy we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu. Komitety są zdania, że analizę tę należy nadal wspierać również z wykorzystaniem istniejących narzędzi monitorowania stosowanych przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej oraz zawartych w nich wskaźników. Chociaż komitety nie sprzeciwiają się wykorzystywaniu proponowanych wskaźników dodatkowych do celów analizy we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu, dopóki nie zostanie osiągnięte porozumienie co do włączenia wskaźników dodatkowych do tablicy wskaźników, nie powinny one być formalnie określane jako *wskaźniki dodatkowe*.
7. Powyższe stanowisko w sprawie wskaźników dodatkowych odzwierciedla dyskusje na forum grup roboczych ds. wskaźników Komitetu Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej, podczas których kilku członków wyraziło zastrzeżenia co do wartości dodanej wynikającej z włączenia stałego zestawu wskaźników dodatkowych. Niektóre państwa członkowskie uważają, że tablica wskaźników społecznych powinna koncentrować się wyłącznie na głównych wskaźnikach, jednocześnie wzywając do elastyczności w odniesieniu do stosowania dodatkowych wskaźników i istniejących instrumentów monitorowania wykorzystywanych przez komitety w celu wsparcia analizy głównych wskaźników ujętych w tablicy wskaźników społecznych.

8. Jednak w ramach tych dyskusji większość proponowanych nowych wskaźników dodatkowych została uzgodniona indywidualnie w celu ewentualnego włączenia do zestawu wskaźników dodatkowych, jeżeli zostanie ostatecznie osiągnięte porozumienie co do włączenia wskaźników dodatkowych do tablicy wskaźników społecznych, jak podsumowano w załączniku.
9. Komitety przyjmują do wiadomości, że Komisja podkreśliła rolę wskaźników dodatkowych, by osiągnąć szerokie uwzględnienie zasad filaru, oraz podkreśliła znaczenie dysponowania stałym zestawem wskaźników z myślą o zwięzłości i oszczędności. Jednocześnie Komisja uznała znaczenie narzędzi monitorowania stosowanych przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej jako uzupełnienie tablicy wskaźników społecznych i zobowiązała się do dalszego ich wykorzystywania w stosownych przypadkach, tak jak ma to miejsce obecnie.
10. Choć obie grupy ds. wskaźników szczegółowo omówiły wskaźniki dodatkowe, konieczne będą dalsze prace w tym zakresie. Komitety wrócą do tej kwestii w najbliższej przyszłości, w szczególności po to, by jeszcze dokładniej omówić stosowność posiadania stałego zestawu wskaźników dodatkowych w tablicy wskaźników społecznych w celu uzupełnienia analizy przedstawionej we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu i elementów składowych tego sprawozdania.
11. W przyszłości komitety uważają za konieczne przeprowadzenie szeroko zakrojonej dyskusji na temat roli tablicy wskaźników społecznych w odniesieniu do innych istniejących narzędzi monitorowania, zgodnie z wezwaniem zawartym we wspólnym sprawozdaniu oceniającym strategię „Europa 2020”, aby dopracować metodykę oceny głównych wskaźników we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu oraz przeanalizować propozycje dotyczące odpowiednich wskaźników, by wypełnić pozostałe luki w odniesieniu do zasad filaru, które obecnie nie są uwzględnione lub zostały uwzględnione w niewystarczającym stopniu.

ZAŁĄCZNIK – Nowe główne wskaźniki, których włączenie do tablicy wskaźników społecznych już uzgodniono, zmiany w istniejących głównych wskaźnikach oraz informacje na temat wskaźników dodatkowych na potrzeby ewentualnego ich włączenia do tablicy wskaźników społecznych w przyszłości

Nowe główne wskaźniki

1. Uczestnictwo dorosłych w uczeniu się w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Wskaźnikowi temu ma towarzyszyć przypis wyjaśniający zmianę źródła danych w 2022 r. z badania edukacji dorosłych (AES) na badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL). Komisja będzie monitorować ten wskaźnik wraz z Eurostatem i przeprowadzi dogłębną analizę danych z obydwu badań źródłowych, kiedy dane te będą dostępne (2023 r.), w celu rozwiązania potencjalnych problemów oraz zapewnienia jakości i porównywalności danych.

2. Wskaźnik zagrożenia dzieci ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (AROE, 0–17 lat).

Wskaźnikowi towarzyszy przypis wyjaśniający, że analiza tego wskaźnika powinna być poparta jego podstawowymi elementami składowymi⁴ w odniesieniu do populacji dzieci. Ocenę tę należy uzupełnić o aspekty właściwe dla dzieci, w szczególności z wykorzystaniem niedawno przyjętego odnoszącego się do dzieci wskaźnika deprivacji.

Wskaźnik poważnej deprivacji materialnej i społecznej (SMSD), wskaźnik zagrożenia ubóstwem (AROP), odsetek gospodarstw domowych osób quasi-bezrobotnych (QJ)

3. **Luka w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnościami.** Subiektywny charakter wskaźnika i jego definicję należy potwierdzić w przypisie wyjaśniającym, podkreślając, że wskaźnik ten opiera się na podejściu stosowanym w odniesieniu do globalnego wskaźnika ograniczeń w codziennej aktywności (GALI) (należy udostępnić pełny tekst środka GALI). Przypis powinien zawierać szczegółowe informacje na temat związku między częstością występowania niepełnosprawności a wielkością luki w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnościami na szczeblu UE przez cały okres trwania stosunku pracy. Komisja będzie nadal monitorować jakość wskaźnika i dokona jego przeglądu w perspektywie średnioterminowej, wraz z Eurostatem, po udostępnieniu danych opartych na BAEL (2023 r.), a także będzie wspierać dalsze działania na rzecz poprawy porównywalności między państwami oraz zbada możliwość opracowania dodatkowych wskaźników w tej dziedzinie.
4. **Wskaźnik przeciążenia wydatkami mieszkaniowymi.** Wskaźnikowi temu powinien towarzyszyć przypis wyjaśniający, w którym podkreślone zostaną dodatkowe informacje uzupełniające (w tym wyjaśnienia dotyczące definicji oraz tego, które koszty i dodatki lub dotacje zostały uwzględnione), a także zastrzeżenia, które należy stosować przy analizie wskaźnika, w tym z wykorzystaniem odpowiednich podziałów (takich jak kwintyl dochodu, zagrożenie ubóstwem i status mieszkaniowy) oraz uzupełniających wskaźników na potrzeby analizy.

Zmiany w istniejących głównych wskaźnikach

1. Osiągnięto również porozumienie w sprawie zmiany przedziału wiekowego, który ma być objęty wskaźnikiem dotyczącym młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się (wskaźnik młodzieży NEET) z 15–24 na 15–29 lat.

2. Jeżeli chodzi o konkretny główny wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (AROPE), w przypadku stosowania go zarówno w odniesieniu do ogółu ludności, jak i dzieci, jego elementy składowe powinny być traktowane jako część głównego wskaźnika (i w związku z tym mogą zostać usunięte z wykazu wskaźników dodatkowych) i należy je oznaczyć przypisami, aby zwrócić uwagę użytkowników na te składniki w następujący sposób:

AROPE 0+ ()*; *AROPE 0-17 (**)*

Przypisy

(*) wraz z trzema podwskaźnikami: *SMSD 0+*, *AROP 0+* i *QJ 0-64*.

(**) wraz z trzema podwskaźnikami: *SMSD 0-17*, *AROP 0-17* i *QJ 0-17*.

W dalszym ciągu analizowane będą wyłącznie główne wskaźniki (a nie ich podskładniki) za pomocą metodyki stosowanej we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu.

3. Usunięto główny wskaźnik dotyczący zarobków netto bezdzietnej osoby stanu wolnego zatrudnionej w pełnym wymiarze czasu pracy i otrzymującej średnie wynagrodzenie.

Informacje na temat wskaźników dodatkowych na potrzeby ewentualnego ich włączenia do tablicy wskaźników społecznych w przyszłości

Osiągnięto porozumienie jedynie w sprawie następujących potencjalnych wskaźników dodatkowych:

- wskaźników należących do wspólnego zakresu tematycznego obydwu grup wskaźników („*Różnica w odsetkach osób osiągających słabe wyniki w nauce z dolnej i górnej ćwiartki wskaźnika społeczno-ekonomicznego (PISA)*” oraz „*Dzieci od wieku 3 lat do wieku obowiązkowego szkolnego w objętej formalną opieką*”);
- wskaźników należących do wyłączonego zakresu tematycznego grupy wskaźników Komitetu ds. Zatrudnienia („*Uczestnictwo dorosłych o niskich kwalifikacjach w uczeniu się*”, „*Odsetek bezrobotnych dorosłych, którzy niedawno podjęli naukę*”, „*Słabe wyniki w nauce (w tym dotyczące umiejętności cyfrowych)*”, „*Wskaźnik wymuszonej pracy na czas określony*”, „*Liczba śmiertelnych wypadków przy pracy na 100 000 pracowników (cel zrównoważonego rozwoju)*” oraz „*Wskaźnik objęcia świadczeniami dla bezrobotnych [wśród osób bezrobotnych krótkotrwale]*”);

- oraz wskaźników z dziedziny ubóstwa i wykluczenia społecznego należących do zakresu tematycznego grupy wskaźników Komitetu Ochrony Socjalnej (*„Wskaźnik zagrożenia ubóstwem w odniesieniu do mediany”*, *„Stosunek dochodu 40 % osób najgorzej uposażonych do dochodu ogółem”*, *„Wskaźnik otrzymywania świadczeń”* oraz *„Odsetek ludności, która nie jest w stanie dostatecznie ogrzać mieszkania”*).

Dyskusja nad pozostałymi nowymi wskaźnikami dodatkowymi (*„Wydatki na zabezpieczenie społeczne wyrażone jako procent PKB”*, *„Wydatki na opiekę zdrowotną wyrażone jako procent PKB”*, *„Wydatki publiczne na opiekę długoterminową wyrażone jako procent PKB”*, *„Wskaźnik zaspokojenia potrzeby opieki długoterminowej”* oraz *„Ustandaryzowana liczba zgonów możliwych do uniknięcia dzięki interwencji medycznej”*) nie została zakończona i na chwilę obecną nie zostanie podjęta na nowo.

Ponadto członkowie zgodzili się, że do wykazu wskaźników dodatkowych należy dodać pewne nowe wskaźniki, w oczekiwaniu na ostateczne porozumienie co do wykorzystania całego zestawu, a mianowicie *dotyczący dzieci wskaźnik deprywacji* oraz (standardowy) *wskaźnik deprywacji materialnej i społecznej*, przy czym należy ocenić potrzebę dalszych uzupełnień. Uzgodniono natomiast, że składniki wskaźnika *AROPE* (tj. wskaźniki *AROP*, *SMSD* i *odsetek gospodarstw domowych osób quasi-bezrobotnych*) należy usunąć z wykazu wskaźników dodatkowych, ponieważ należy je odczytywać łącznie z głównym wskaźnikiem *AROPE*, jak zostanie to wskazane w przypisie.